

ΜΑΘΗΜΑ: ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

ΤΑΞΗ: Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΕΞΕΤΑΣΤΕΑ ΥΛΗ: ΚΕΦΑΛΑΙΑ:1,2,3,4,5,7,9,10

ΟΜΑΔΑ Α

Α1. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, γράφοντας δίπλα από κάθε πρόταση, τη λέξη ΣΩΣΤΟ, αν η πρόταση είναι σωστή, ή τη λέξη ΛΑΘΟΣ, αν η πρόταση είναι λανθασμένη. (Μονάδες 15)

α. Ως επιχειρηματικότητα ορίζουμε τον αντικειμενικό σκοπό της επιχείρησης για μεγιστοποίηση του κέρδους, ο οποίος αποτελεί και οδηγό στη λήψη αποφάσεων.

(Μονάδες 3)

β. Η τελείως ανελαστική ζήτηση είναι μια ακραία περίπτωση ζήτησης που αφορά κυρίως ευπαθή γεωργικά προϊόντα.

(Μονάδες 3)

γ. Το οριακό προϊόν της εργασίας δεν είναι το προϊόν που παράγει κάθε φορά ο συγκεκριμένος επιπλέον εργάτης και το οριακό κόστος δεν είναι το κόστος παραγωγής της τελευταίας μονάδας προϊόντος.

(Μονάδες 3)

δ. Όσο το κατά μονάδα προϊόντος κόστος μειώνεται, η επιχείρηση αυξάνει την παραγωγή της, ακόμα και με την ίδια τιμή πώλησης, γιατί αυξάνει το κέρδος της.

(Μονάδες 3)

ε. Αν στο Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν (Α.ΕΘ.Π) προστεθεί το Καθαρό Εισόδημα από το Εξωτερικό, προκύπτει το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (Α.Ε.Π.).

(Μονάδες 3)

Για τις παρακάτω προτάσεις Α2. και Α3. να επιλέξετε τη σωστή απάντηση, κυκλώνοντας το γράμμα που αντιστοιχεί στην πρόταση. (Μονάδες 10)

A.2. Οι παρακάτω δαπάνες δεν μπορούν να μεταβληθούν κατά τη βραχυχρόνια περίοδο παραγωγής:

- α. ημερομίσθια
- β. ασφάλιστρα επιχειρήσεων
- γ. πρώτες ύλες
- δ. καύσιμα

(Μονάδες 5)

A.3. Αν σε μια οικονομία το εργατικό δυναμικό είναι ίσο με 6.000.000 άτομα, οι απασχολούμενοι 4.000.000 άτομα και ο οικονομικά μη ενεργός πληθυσμός είναι ίσος με 3.000.000 άτομα, τότε ο αριθμός των ανέργων, το ποσοστό ανεργίας και ο πληθυσμός είναι αντίστοιχα:

- α. Άνεργοι=3.000.000 άτομα, ποσοστό ανεργίας=33,33%, Πληθυσμός=9.000.000 άτομα
- β. Άνεργοι=2.000.000 άτομα, ποσοστό ανεργίας=20%, Πληθυσμός=7.000.000 άτομα
- γ. Άνεργοι=2.000.000 άτομα, ποσοστό ανεργίας=33,33%, Πληθυσμός=9.000.000 άτομα
- δ. Άνεργοι=3.000.000 άτομα, ποσοστό ανεργίας=10%, Πληθυσμός=7.000.000 άτομα

(Μονάδες 5)

ΟΜΑΔΑ Β (Μονάδες 25)

B.1. Να περιγράψετε τα τέσσερα είδη (κατηγορίες) ανεργίας:

- α) εποχιακή
- β) τριβής
- γ) διαρθρωτική
- δ) ανεργία ανεπαρκούς ζήτησης ή κεϋνσιανή ανεργία.

(Μονάδες 4x5=20)

B.2. Να περιγράψετε τις συνέπειες της ανεργίας.

(Μονάδες 5)

ΟΜΑΔΑ Γ

Στον παρακάτω πίνακα δίνονται οι φορολογικοί συντελεστές για τα αντίστοιχα κλιμάκια εισοδήματος:

Κλίμακα Εισοδήματος (σε €)	Φορολογικός Συντελεστής
0 έως 5.000	0%
5.001 έως 10.000	5%
10.001 έως 15.000	10%
15.001-25.000	15%
Άνω των 25.000	20%

Γ.1. Ο πολίτης Α δήλωσε ετήσιο εισόδημα 18.000€, ενώ ο πολίτης Β δήλωσε ετήσιο εισόδημα 28.000€. Να υπολογίσετε το φόρο που θα πληρώσει ο καθένας με βάση την παραπάνω κλίμακα εισοδήματος.
(Μονάδες 6)

Γ.2. Να υπολογίσετε την αναλογία του φόρου στο εισόδημα του κάθε πολίτη και να χαρακτηρίσετε το φόρο με βάση το κριτήριο της αναλογικότητας ή μη του φόρου.

(Μονάδες 3)

Γ.3. Ένας πολίτης Γ σύμφωνα με το ετήσιο εισόδημά του πλήρωσε φόρο 1.500€ με βάση την παραπάνω κλίμακα εισοδήματος. Να υπολογίσετε το εισόδημα που δήλωσε.

(Μονάδες 4)

Γ.4. Οι πολίτες Α και Β είναι κάτοχοι αυτοκινήτων και καταναλώνουν ο καθένας ετησίως 2.000 λίτρα βενζίνης. Η τιμή της βενζίνης είναι σταθερή όλο το έτος και ανέρχεται σε 2€ ανά λίτρο, ενώ ο φόρος ανά λίτρο ανέρχεται σε 0,5€ ανά λίτρο.

α. Να υπολογίσετε το συνολικό ποσό του φόρου που θα εισπράξει το κράτος από τη φορολόγηση των δυο πολιτών.
(Μονάδες 2)

β. Να υπολογίσετε το φόρο βενζίνης ως ποσοστό στο εισόδημα του κάθε ατόμου.
(Μονάδες 2)

γ. Να χαρακτηρίσετε το φόρο βενζίνης με κριτήριο τη φορολογική βάση καθώς και την αναλογικότητα ή μη του φόρου. Ποιος επιβαρύνεται περισσότερο από αυτόν τον φόρο;

(Μονάδες 5)

Γ.5. Αν ο φόρος που εισπράττει το κράτος από τους τρεις φορολογούμενους διατεθεί για **α)** δαπάνες κατασκευής νοσοκομείων, **β)** μισθοδοσίες γιατρών, νοσηλευτικού και διοικητικού προσωπικού και **γ)** για επιδόματα ασθένειας, να χαρακτηρίσετε καθεμία από αυτές τις δαπάνες με κριτήριο το σκοπό τους.
(Μονάδες 3)

ΟΜΑΔΑ Δ

Δίνεται ο παρακάτω πίνακας προσφοράς (**Πίνακας 1**) για μια επιχείρηση που λειτουργεί στη βραχυχρόνια περίοδο παραγωγής και παράγει το αγαθό Ω. Η επιχείρηση για την παραγωγή πραγματοποιεί τις παρακάτω δαπάνες:

- Αμοιβή εργασίας σταθερή και ίση με 100 χρηματικές μονάδες ανά εργάτη.
- Κόστος πρώτων υλών ανά μονάδα προϊόντος σταθερό και ίσο με 10 χρηματικές μονάδες.
- Ενοίκια=30 χρηματικές μονάδες.
- Ασφάλιστρα=5 χρηματικές μονάδες.
- Έξοδα Ίδρυσης=15 χρηματικές μονάδες.

Πίνακας 1:
Πίνακας προσφοράς αντιπροσωπευτικής επιχείρησης του κλάδου παραγωγής του αγαθού Ω

Τιμή (P)	Προσφερόμενη Ποσότητα (Qs)
10	80
20	100

Δ.1. Αν για την παραγωγή 80 μονάδων προϊόντος η επιχείρηση χρησιμοποιεί 3 εργάτες να υπολογίσετε το Μεταβλητό κόστος της επιχείρησης για $Q=80$, καθώς και τον αριθμό εργατών (L) όταν η επιχείρηση παράγει 100 μονάδες προϊόντος. **(Μονάδες 6)**

Δ.2. Να υπολογίσετε το Κέρδος ή τη ζημία της επιχείρησης αν σε μια δεδομένη χρονική στιγμή η τιμή στην αγορά είναι $P=10$ χρηματικές μονάδες. **(Μονάδες 3)**

Δ.3. Αν το προϊόν Ω παράγεται από 5 πανομοιότυπες επιχειρήσεις να υπολογίσετε την αγοραία συνάρτηση προσφοράς αν γνωρίζετε ότι αυτή είναι γραμμική. **(Μονάδες 3)**

Ο παρακάτω **πίνακας 2** δίνει αγοραία στοιχεία ζήτησης για το αγαθό Ω , όπου P η τιμή του αγαθού Ω , Q_D η ζητούμενη ποσότητα του αγαθού Ω , Y το εισόδημα των καταναλωτών. Τα δεδομένα αντιστοιχούν σε γραμμικές συναρτήσεις ζήτησης.

Πίνακας 2

Συνδυασμοί	Τιμή αγαθού Ω (P_Ω)	Ζητούμενη Ποσότητα ($Q_{D\Omega}$)	Εισόδημα (Y)
A	5	900	800
B	10	700	1.000
Γ	15	700	800
Δ	20	500	1.000

Δ.4.α. Να υπολογίσετε τις γραμμικές συναρτήσεις ζήτησης που προκύπτουν.

(Μονάδες 4)

β. Να υπολογίσετε την Εισοδηματική ελαστικότητα (E_Y) κατά την αύξηση του εισοδήματος από 800 σε 1000 χρηματικές μονάδες όταν η τιμή του αγαθού είναι 30 χρηματικές μονάδες. Να αιτιολογήσετε το πρόσημο της E_Y σε σχέση με το είδος του αγαθού.

(Μονάδες 3)

Δ.5. Να υπολογίσετε το σημείο ισορροπίας που θα προκύψει **μετά την αύξηση** του εισοδήματος των καταναλωτών.

(Μονάδες 2)

Δ.6. Μετά την αύξηση του εισοδήματος το κράτος επιβάλλει ανώτατη τιμή διατίμησης (P_A), με αποτέλεσμα να δημιουργείται έλλειμμα ίσο με 300 μονάδες.

α. Να υπολογίσετε την ανώτατη τιμή (P_A) καθώς και το μέγιστο πιθανό καπέλο αν το προϊόν διατεθεί στη μαύρη αγορά.

(Μονάδες 2)

β. Να υπολογίσετε τα μέγιστα νόμιμα έσοδα των παραγωγών

(Μονάδες 1)

γ. Να υπολογίσετε τα συνολικά έσοδα των παραγωγών στην παράνομη τιμή P_2 , τιμή που είναι διατεθειμένοι να πληρώσουν οι καταναλωτές για να αγοράσουν την προσφερόμενη ποσότητα που αντιστοιχεί στην ανώτατη τιμή.

(Μονάδες 1)

ΟΔΗΓΙΕΣ (για τους εξεταζομένους)

1. Στο εξώφυλλο του τετραδίου να γράψετε το εξεταζόμενο μάθημα καθώς και τα ατομικά στοιχεία μαθητή. Να μην αντιγράψετε τα θέματα στο τετράδιο και να μη γράψετε πουθενά στις απαντήσεις σας το όνομά σας.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων αμέσως μόλις σας παραδοθούν. Τυχόν σημειώσεις σας πάνω στα θέματα δεν θα βαθμολογηθούν σε καμία περίπτωση. Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
3. Να απαντήσετε στο τετράδιό σας σε όλα τα θέματα μόνο με μπλε ή μόνο με μαύρο στυλό με μελάνι που δεν σβήνει.
4. Κάθε απάντηση επιστημονικά τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
5. Διάρκεια εξέτασης: τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.

** Το παρόν κριτήριο εξέτασης συντάχθηκε από την ομάδα διδασκόντων του Τομέα Οικονομίας του Φροντιστηρίου «Αξία» και αποτελεί πνευματική τους ιδιοκτησία. Η χρήση του εκτός Φροντιστηρίου, επιτρέπεται μόνο για εκπαιδευτικούς σκοπούς. Οποιαδήποτε άλλη χρήση ή αναπαραγωγή χωρίς άδεια, μπορεί να επιφέρει τις προβλεπόμενες από τον Νόμο κυρώσεις.*